ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 9683)

ਦਸੰਬਰ 17, 2019

[ਸ. ਅਬਦੁਲ ਨਜ਼ੀਰ ਅਤੇ ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ cl(c) ਤੋਂ s.63 ਵਿਲ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, 1872-ss. 68 ਅਤੇ 71 'H' ਨੇ ਦੋ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ 'H' ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ 'H' ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਦੋ ਕਮਰਿਆਂ ਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'H' ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਵੀ 'H' ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਚਾਰ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਧੀਆਂ 'ਆਰ' ਅਤੇ 'ਪੀ' ਅਤੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ 'ਐਸ' ਅਤੇ 'ਐਮ'-ਧੀ 'ਆਰ' ਨੇ ਮਕਾਨ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਰਥਾਤ ਉਸਦੇ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਅਣ-ਨਿਰਧਾਰਤ 1/4 ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਅਤੇ ਟੈਨਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਅਣਵੰਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ 'ਐਸ' ਦੁਆਰਾ ਲੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਮਿਤੀ 02.01.1992 ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਐਚ' ਦੀ ਪਤਨੀ, ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 'S' ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 'S' ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਯੂ/ਐਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ: ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਰਥਾਤ 'ਆਰ' ਅਤੇ "ਐਮਐਨ" ਦੇ ਪਤੀ 'ਆਰ ਕੇ', ਐਡਵੋਕੇਟ 'ਐਸ. ' ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਐੱਮ.ਐੱਨ.' ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 'ਆਰ.ਕੇ.' ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 'ਆਰ' ਦੇ ਪਤੀ ਸਨ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇਹ ਖੋਜ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਗਵਾਹ 'ਆਰ.ਕੇ. ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ, 'ਆਰ.ਕੇ.' ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਸੀ. ਇਨਕਾਰ ਜ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 'ਆਰ' ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ 'ਐਸ' ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਆਰ' ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ, 'ਸ' ਅਤੇ 'ਆਰ' ਦੀ ਮਾਂ ਇਕ ਅਨਪੜ੍ਹ ਔਰਤ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ' ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਐਸ' ਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਅਮਲ ਵਿਚ

ਆਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਸੀ, ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਮਲ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਠੋਸ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਐੱਸ. 68 ਅਤੇ 71 ss ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ. 68 ਅਤੇ 71 ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ: ਸ. ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ 63 ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦਾ 68 ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਜੋ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ cl (c) ਤੋਂ s.63 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸਹੀ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਉਪਲਬਧ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। s ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਸੰਪੂਰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਸਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ। ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੇ 68 ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਐੱਸ. 71 ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ, ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਯਾਦ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। .71 ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਜਿਸਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉਪਲਬਧ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

ਹੋਲਡ: 1. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ 'ਐਸ' ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਐਮਐਨ" ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਸੰਮਨ/ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। . 'ਆਰ.ਕੇ.' ਇਹ ਦਰਜ ਹੈ, ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 'ਆਰ' ਅਤੇ ਦੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਵਸੀਅਤ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਦਾ ਸਹਾਰਾ 'ਆਰ ਕੇ' ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ 'ਆਰ' 'ਆਰ' ਦਾ ਪਤੀ ਹੈ। ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਯਾਨੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਫਾਂਸੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'RK' ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 'RK' ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। [ਪਰਾ 23||891- G; 892-ਏ-ਸੀ]

2. 'ਸ' ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਬਚਾਅ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ 'ਸ' ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਤੋਂ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਆਰ' ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਵਸੀਅਤ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। . ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 'S' ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਵਸੀਅਤ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਸ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 'ਆਰ' ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇੱਕ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਬਿਆਨ ਕਿਉਂਕਿ "ਆਰ.ਕੇ." 'ਆਰ' ਦਾ ਪਤੀ ਹੈ। 'S' ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਉਨਾ ਹੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਜਿਰਾਹ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜਵਾਬ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦਾ) ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮਾਂ 'ਐਸ' ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਜਿਰਾਹ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 1972 ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਲਾਸ VI ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ 11 ਤੋਂ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਸੀ (ਇਹ ਕਥਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ DW-1/P-3 ਵਿੱਚ 'S' ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗੇ)। ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਚੱਕਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਤਿਮਾਹੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਸੀ, ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਸੀਅਤ, ਇਸਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਭਾਗਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ।

3. ਵਸੀਅਤ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਜੀਬ ਹੈ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਡੀਡ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ 'S' ਕਿਉਂ ਸੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਕਾਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਵੀ ਹੈ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ. ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 'ਆਰ' ਅਤੇ 'ਸ' ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸੇ ਪੜ੍ਹੇ ਹਨ; ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ "ਵਿਲ ਡੀਡ" ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ "ਵਸੀ" ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੋਤਰੀ ਦਾ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਅਨਪੜ੍ਹ ਔਰਤ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ "ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ" ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਸ' ਅਤੇ 'ਆਰ' ਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ ਦੇ ਅਸਲ ਰੂਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਸੀ। ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਠੋਸ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ 'S', ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਪ੍ਰਵਕਤਾ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨੇਗੀ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ" ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਰਾ 28][894-F-H: 895-A-B

ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਐੱਲ.ਆਰ. ਅਤੇ ਹੋਰ (2015) 8 ਐੱਸਸੀਸੀ 615: [2015] 6 ਐੱਸਸੀਆਰ 397; ਜਾਨਕੀ ਨਾਰਾਇਣ ਭੋਇਰ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਨਾਮਦੇਓ ਕਦਮ (2003) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 91: [2002] 5 Suppl. ਐੱਸਸੀਆਰ 175- 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਐਮ.ਬੀ. ਰਮੇਸ਼ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਕੇ.ਐਮ. LRs ਦੁਆਰਾ ਵੀਰਾਜੇ ਉਰਸ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) 7 ਐੱਸਸੀਸੀ 490: [2013] 8 ਐੱਸਸੀਆਰ 573; ਐਚ. ਵੈਂਕਟਚਲਾ ਲਾਇੰਗਰ ਬਨਾਮ ਬੀ.ਐਨ. ਥਿੰਮਾਜੰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏਆਈਆਰ 1959 ਐਸਸੀ 443 [1959] ਸਪਲਾਈ. ਐੱਸਸੀਆਰ 426; ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (1977) 1 ਐੱਸਸੀਸੀ 369: [1977] 1 ਐੱਸਸੀਆਰ 925;

ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਤੇ ਹੋਰ। v. ਡਾ. (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ) ਸਰਸਵਤੀ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1974) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 600 [1975] 1 ਐੱਸਸੀਆਰ 687: ਰਬਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮੁਖਰਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਚਨਨ ਬੈਨਰਜੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ) LRs ਦੁਆਰਾ। ਅਤੇ ਹੋਰ (1995) 4 ਐੱਸਸੀਸੀ 459; ਬੇਂਗਾ ਬੇਹਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਜਾ ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੰਦਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (2007) 9 ਐੱਸਸੀਸੀ 728: [2007] 6 ਐੱਸਸੀਆਰ 853; ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਐਸੋ ਅਤੇ ਹੋਰ (1990) ਸਪਲ. ਐੱਸਸੀਸੀ 684 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ.

ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵੀ. ਨਾਥੂ ਵਿੱਠਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1949 BOM 266; ਧੀਰਾ ਸਿੰਘ ਵੀ. ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ 63 ਇੰਡ. ਕੈਸ. 266; Mt. ਮਾਣਕੀ ਕੌਰ ਬਨਾਮ. ਹੰਸਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏਆਈਆਰ 1938 ਪੈਟ 301 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2013] 8 ਐੱਸਸੀਆਰ 573	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	10 ਲਈ
[1959] ਸਪਲਾਈ. ਐੱਸਸੀਆਰ 426	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	13 ਲਈ
[1977] 1 ਐਸਸੀਆਰ 925	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	14 ਲਈ
[1975] 1 ਐਸਸੀਆਰ 687	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	14 ਲਈ
(1995) 4 ਐੱਸਸੀਸੀ 459	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	14 ਲਈ
[2015] 6 ਐੱਸਸੀਆਰ 397	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	15 ਲਈ
[2002] 5 ਸਪਲ. ਐੱਸਸੀਆਰ 175	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	18 ਲਈ
[2007] 6 ਐਸਸੀਆਰ 853	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	22 ਲਈ
(1990) ਸਪਲ. ਐੱਸਸੀਸੀ 684	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	22 ਲਈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 9683।

2018 ਦੇ RFA ਨੰਬਰ 234 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 09.03.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਰਾਜੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਪ੍ਰਮੋਦ ਕੁਮਾਰ ਆਹੂਜਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ,

ਐਡਵਾਂਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐੱਸ.ਬੀ. ਉਪਾਧਿਆਏ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਕੁਸ਼ਲ ਕੁਮਾਰ, ਮਿਸ. ਸੀ ਰੁਬਾਵਤੀ, ਹਰਸ਼ ਆਹੂਜਾ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ, ਐਮ.ਏ. ਚਿਨਾਸਾਮੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ:

ਨਿਰਣਾ

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਦਿੱਲੀ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਨੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, 13.04.1958 ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ DW-1/P-3 ਵਜੋਂ ਮਾਰਕ ਕੀਤੀ, ਗੁਰ ਮੰਡੀ, ਸਿਵਲ ਲਾਈਨਜ਼, ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦੋ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨਾਲ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਸੀ, ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮਦਨ ਲਾਲ, ਪੂਰਨ ਕੁਮਾਰੀ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਬੇਬੀ ਉਸਦੇ ਬੱਚੇ ਸਨ। ਮਦਨ ਲਾਲ ਨੂੰ ਸੇਵਾਦਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਸ਼ਰਿਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ।

3. ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਦੀ ਮੌਤ 1965 ਵਿੱਚ ਹੋਈ।

4. 15.03.1972 ਨੂੰ, ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਦੇਵੀ, ਮਰਹੂਮ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਨੂੰ ਗੁੜ-ਕੀ-ਮੰਡੀ ਵਿਖੇ ਪੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੁਪਲੈਕਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਕਾਨ ਲਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 14,325/-, ਜੋ ਕਿ 5% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ 20 ਬਰਾਬਰ ਸਲਾਨਾ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, 8% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵਿਆਜ। 24% ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਖਰਚੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਸਨ। ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਸੀ ਕਿ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ 3 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁਆਰਟਰ ਨੰਬਰ 27 ਨਿਊ ਪਦਮ ਚੰਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਖਾਲੀ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੱਤਰ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ।

5. ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਦੇਵੀ ਦੀ 10.10.1999 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

6. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਪੁੱਤਰੀ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਆਹ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਨੇ 15.10.2004 ਨੂੰ ਜਾਂ ਲਗਭਗ 15.10.2004 ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨਾਮ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਪੂਰਨ ਦੇਵੀ ਨੀ ਕੁਮਾਰੀ, ਅਤੇ ਸੰਤੋਸ਼। ਰਾਣੀ (ਮਦਨ ਲਾਲ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ), 1/4 ਅਣ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਅਣਵੰਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀਆਂ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵੀ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

7. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ 02.01.1992 ਦੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਦਾ ਪਤੀ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਸੀ। ਸੇਵਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੂਰਨ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਸੰਤੋਸ਼ ਰਾਣੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਏ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੰਬਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੰਤੋਸ਼ ਰਾਣੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧੀ ਵੀਨਾ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੂਰਨ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸਦੀ ਧੀ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

8. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 17.01.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਕਥਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਚਾਰ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਕਿਰਾਏ ਦੇ 1/4 ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਮਿਤੀ 02.01.1992. ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68

ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਕਿ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਹੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨ. ਇਹ ਵੀ ਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਸੀਅਤ ਮਾਰਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ DW-1/2 ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਐਨ. ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਨਾ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੇਵਲ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਕਸ਼ਮੀਰੇ ਗੇਟ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਯੂਡੀਸੀ, ਪਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਰਾਣਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਡੀਡਬਲਯੂ-3 ਵਜੋਂ ਡਿਪੋਪੈਮੈਂਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

9. ਦੁਖੀ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ 2018 ਦੇ ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 234 ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਮਿਤੀ 09.03.2018 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮਿਤੀ 17.01.2018 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

10. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਐਮ.ਐਨ. ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਐਨ. ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਨੋਟਿਸ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਅਧੀਨ ਧਾਰਨਾ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਐਮਐਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਮੇਤ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਐਮ.ਬੀ. ਰਮੇਸ਼ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਕੇ.ਐਮ. LRs ਦੁਆਰਾ ਵੀਰਾਜੇ ਉਰਸ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਅਤੇ ਹੋਰ' ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਇੰਤਕਾਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਤਕਾਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ।

11. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ, ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਵੀਨਾ ਮਲਹੋਤਰਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਟਵਾਰੇ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ 09.03.2018 ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। 2018 ਦੇ RFA ਨੰਬਰ 234 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

12. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਅਮਲ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਾਂਗੇ। ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"63. ਗੈਰ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਅਮਲ। ਹਰੇਕ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਕਿਸੇ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਸਿਪਾਹੀ ਜਾਂ ਅਸਲ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ, ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਜਾਂ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਏਅਰਮੈਨ, ਜਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਲਾਹ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ-

(a)-(b)

(c) ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਤਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਰਸੀਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਗਵਾਹ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।"

ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਦੇਖੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵੇ। ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤਕਰਤਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਕਰਤਾ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਰਸੀਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ। ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰੂਪ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਸਖ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਯਾਨੀ ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ। ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤਕਰਤਾ ਦਾ।

13. ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਤੱਕ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਲੋੜ ਨੂੰ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਚ. ਵੈਂਕਟਚਲਾ ਅਯੰਗਰ ਬਨਾਮ ਬੀ.ਐਨ. ਥਿਮਾਜੰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੀ. ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਹੈ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਚਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਉਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਵਿਛੜੇ ਵਸੀਅਤਕਰਤਾ ਦੀ

ਆਖਰੀ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਵਜੋਂ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ (i) ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, (ii) ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ; (iii) ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ; ਅਤੇ (iv) ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਬੇਰੁਚੀ, ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਸੀਅਤਕਰਤਾ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣਗੀਆਂ। . ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ 'ਤੇ ਛੱਡਣਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਲਈ ਕੋਈ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਜਾਂ ਅਟੱਲ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

14. ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸੰਤੁਲਨ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਦੇਹ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹਨ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਹੀ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵਸੀਅਤ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੇ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਤਰਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਆਖਰੀ ਵਸੀਅਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਲਈ ਸਾਰੇ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਚ ਸੀ. v. ਡਾ. (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ) ਸਰਸਵਤੀ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ, ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮਝ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦਸਤਖਤ ਸ਼ੱਕੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦਿਮਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸੁਭਾਅ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ, ਅਸੰਭਵ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਸਬੂਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀਤਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਦੇਹ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਸਮਝਦਾਰ ਆਦਮੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਇਤਰਾਜ਼ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਸ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ, ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਪੂਰੀ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਨਾਲ. ਵਿਚ ਰਬਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮੁਖਰਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਚਾਨਨ ਬੈਨਰਜੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਐਲ.ਆਰ. ਅਤੇ ਹੋਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਵਸੀਅਤ

ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਸ਼ੱਕ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਦੀ ਧਾਰਾ (c) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

15. ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਵਿਚ ਐਲ.ਆਰ. ਅਤੇ ਹੋਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਰਸਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਉਸ ਲਈ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਦੇਖੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤਕਰਤਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਸੀਅਤ ਕਰਤਾ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਰਸੀਦ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਗਵਾਹ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ। ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਅਮਲ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਕਮੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

16. ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 68 ਅਤੇ 71, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹੋ:

"68. ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੂਤ। ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 (1908 ਦਾ 16) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਅਮਲ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

71. ਗਵਾਹ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਬੂਤ ਫਾਂਸੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਫਾਂਸੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

17. ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਅਤੇ 71 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:

"22.2. ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪਰ ਵਸੀਅਤ ਨਹੀਂ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੰਭਾਵੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ, ਜੇਕਰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

22.3. ਸੈਕਸ਼ਨ 71, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਫਾਂਸੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰੀਵ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਨਾਲ, ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

57.1. ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ 1872 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਖਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਖੇਡਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋ ਸੰਕਟਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਫਾਂਸੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਜਾਂ ਅਸਫਲਤਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 1872 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 71 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀਮਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਫੋਰਟੀਓਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਥ ਵਧਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਅਤੇ 1872 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦੇ ਸਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਮਲ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਉਕਤ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਈ ਵਾਧੂ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਲਚਕਤਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਭੋਗ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਅਤੇ 1872 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਨੂੰ 1872 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਤਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ/ਗਵਾਹ, ਜੋ/ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ/ਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਘਟਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ. ਨਾ ਸਿਰਫ਼, ਇਹ ਗਵਾਹ/ਗਵਾਹ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬੇਝਿਜਕ ਇਨਕਾਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥ ਦੀ ਅਸਲ ਭੁੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਗਵਾਹੀ ਸੱਚ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਅਮਲ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਇੱਕ ਆਮ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲਾਂ

ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਨੂੰ 1872 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਜਿਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ 1872 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੀ ਸਕੀਮ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਗੋਂ ਇਸਦੀ ਸਰਵੋਤਮਤਾ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝੀ ਹੋਵੇਗੀ ਨਤੀਜਾ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਕਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਤਾਂ 1872 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਨੂੰ ਉਸ (ਪ੍ਰੋਪੋਡਰ) ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰੋਵਿੰਗ ਪੈਰਵੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਛੋਹ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63(ਸੀ) ਅਤੇ 1872 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਸਫ਼ਲ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

57.2. 1872 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 71, ਭਾਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਅਤੇ 1872 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। . ਇਹ ਅੰਤਰੀਵ ਸਿਧਾਂਤ ਸੀਆਈਟੀ ਬਨਾਮ ਅਜੈਕਸ ਉਤਪਾਦ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।"

ਐਚ. ਵੈਂਕਟਚਲਾ ਆਇੰਗਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖੇ ਸਨ:

"(1) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਮਨ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਆਮ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਟੈਸਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਕੋਈ ਗਣਿਤਿਕ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ।

(2) ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਲਈ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। , ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ।

(3) ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਵਸੀਅਤ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬੋਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਕਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਆਖਰੀ ਵਸੀਅਤ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਸੀਅਤ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੋ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਉਹ ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਅਮਲ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਕ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਕੰਬਦੇ ਦਸਤਖਤ, ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਮਨ, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨੁਚਿਤ ਅਤੇ

ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਵਾਲਾ ਸੁਭਾਅ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਖੁਦ ਵਸੀਅਤ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸ਼ੰਕੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਵਿਚ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਹਨ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮਨ ਅਤੇ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਵਸੀਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਸਨ। ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਸੀਅਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ।

(5) ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਮਲ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਟੈਸਟ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਆਖਰੀ ਇੱਛਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(6) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਬੇਲੋੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਆਦਿ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਸੀਅਤ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।"

18. ਵਿੱਚ ਐਮ.ਬੀ. ਰਮੇਸ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਨਾਥੂ ਵਿੱਠਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"27. [...] ਅਸੀਂ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਗੰਗਾਬਾਈ ਦੀ ਆਖਰੀ ਵਸੀਅਤ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਤਕਨੀਕੀਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਹਾਰਿਆ ਜਾਂ ਅਸਫਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਧਰਪ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ; ਪਰ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਗੰਗਾਬਾਈ ਕੋਲ ਇੱਕ ਸੁਚੱਜਾ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਘੋਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲੇ ਸਨ - ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ 63 ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੋਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ, ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਐਮ.ਬੀ. ਰਮੇਸ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਜਾਨਕੀ ਨਾਰਾਇਣ ਭੋਇਰ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਨਾਮਦੇਵ ਕਦਮ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 68 ਅਤੇ 71 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"22. [...] 6. ... ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਵਸੀਅਤ ਲਈ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

11... ਧਾਰਾ 71 ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤਾਂ ਹੀ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਯਾਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ।

12.... ਧਾਰਾ 71 ਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕੱਲਾ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ.

ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਮ.ਬੀ. ਰਮੇਸ਼ (ਸੁਪਰਾ), ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ:

"28. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਐਚ. ਵੈਂਕਟਚਲਾ ਆਇੰਗਰ ਅਤੇ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਆਖਰੀ ਵਸੀਅਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਾਧਨ ਵਸੀਅਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸਹੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਨ ਦੀ ਉਪਜ ਹੈ [ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਕਾਕੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 77 ਵਿੱਚ]। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

19. ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ M.B. ਰਮੇਸ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਉਭਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਬਾਰੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਭੁੱਲ ਟੈਸਟੈਟ੍ਰਿਕਸ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕਿਸ ਕਮੀ ਨੂੰ ਭਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਐਮ.ਬੀ. ਰਮੇਸ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਇਕਵਚਨ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

20. ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਝੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, 1921 ਵਿੱਚ ਧੀਰਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਨਾ ਹੀ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 68 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਧਾਰਾ 71 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 68 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁਦਈ/ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ/ਵਿਪਰੀਤ ਪੱਖ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

1. [...] ਧਾਰਾ 68 ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 71 ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਇਸਦੀ ਅਮਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਤੁਲਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ 38 ਇੰਡ. ਕੈਸ ਦਾ ਹੈ। 604: 1 ਪੀ.ਐਲ.ਜੇ. 389: 2 ਪੀ.ਐਲ.ਡਬਲਯੂ. 353. ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਬੂਤ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਐਕਟ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਗਵਾਹ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਸਦੀ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ (sic assailed), ਉਹ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਸਾਬਤ ਕਰੇਗਾ, ਇਸ ਫਰਜ਼ ਤੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਇਹ ਸੋਚਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ: 2 ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

21. ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਰਗੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਰਣੇ ਧੀਰਾ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਅਪਵਾਦਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਊਂਟੀ ਮਾਨਕੀ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਹੰਸਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਭੋਈਰ (ਸੁਪਰਾ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਜੋ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ, ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 63 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ। ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸਹੀ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਉਪਲਬਧ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"11. ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ

ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 71 ਦੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 71 ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਕੱਲਾ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਧਾਰਾ 71 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ। . ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਵੰਡਦੇ ਹੋਏ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ। . ਫਿਰ ਵੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਉਪਲਬਧ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸਹੀ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਇਲਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਟਾਲਣਾ ਹੈ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸੰਭਵ ਸਬੂਤ ਰੱਖਣਾ, ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 71 ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਧਾਰਾ 68 ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਯੋਗ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 71 ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਹਾਇਤਾ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਬੇਵੱਸੀ ਅਤੇ ਅਸੰਭਵ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ "ਹੋਰ ਸਬੂਤ" ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। . ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਧਾਰਾ 71 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 68 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗਵਾਹ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਜਾਂ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕੇ।"

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਮਾਣਕੀ ਕੌਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਯਾਦ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ.

ਧਾਰਾ 71 ਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਜਿਸਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉਪਲਬਧ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

22. ਜਾਨਕੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਬੇਂਗ ਬੇਹਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਜਾ ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੰਦਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਭਾਰਤੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ, 1908 ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52 ਅਤੇ 58 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭਾਵ, ਭਾਵ, ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਣ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਦਾਖਲੇ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੋਣਾ"। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੀਆਂ ਦੋ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ (i) ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟੈਂਟ ਨੂੰ ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ; (ii) ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਲਈ ਐਨੀਮਸ ਅਟੈਸਟੈਂਡੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਫ਼ਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਐਸੋ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਐਨੀਮਸ ਅਟੈਸਟੈਂਡੀ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ, ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਦੇਖੇ ਹਨ। ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਰਸੀਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

23. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਐਨ. ਨੂੰ ਸੰਮਨ/ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸ਼ਰਮਾ, ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਦੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਵਸੀਅਤ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਦਾ ਪਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਯਾਨੀ ਵਸੀਅਤ

ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਫਾਂਸੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

24. "ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ" ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਹਨ। ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਦੇ ਮਰਹੂਮ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਵੀਨਾ ਮਲਹੋਤਰਾ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ 15.03.1972 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਨੂੰ ਦੋ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸੀ. ਮਿਆਦ ਪੁੱਗ ਗਈ। ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਦਮ ਚੰਦ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਕੁਆਰਟਰ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਮੇਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਮਦਨ ਲਾਲ ਕਮਾਊ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਮਦਨ ਲਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਦੇਵੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ।

25. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਜੋ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਨੇ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਦੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ:

"ਪ੍ਰ: ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਤਾ ਜੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਪਤੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਸੀ?

ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਲਏ ਸਨ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਇਸ ਬਹਾਨੇ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਮੇਰੀ ਭਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀਨਾ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਈ ਸੀ।

ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੇ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਵੋਲ. ਪਰ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਇਸ ਬਹਾਨੇ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋ ਮਾਰਕ ਏ 'ਤੇ ਚਿਪਕਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਮਾਰਕ ਏ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੇ ਮਾਰਕ ਏ 'ਤੇ ਬਿੰਦੂ ਬੀ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੇ ਮਾਰਕ ਏ 'ਤੇ ਬਿੰਦੂ ਬੀ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਸੂਟ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। . ਸੁਰੇਂਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਵੋਲ. ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਕਿਸ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ

ਨੇ 1 ਜਾਂ 2 ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਫੇਰ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਟਾਊਨ ਹਾਲ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।"

26. ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਨੇ 25.09.2000 ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ-1/1) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਚਾਰ ਬੱਚੇ ਛੱਡ ਕੇ ਮਰ ਗਈ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ। ਸ਼ਰਮਾ, ਮਦਨ ਲਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸੰਤੋਸ਼ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਦੇਵੀ ਰਾਹੀਂ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੀਟ ਅਤੇ ਹੱਦਾਂ ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਣਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PW-1/2 ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮਕਾਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਕਾਨ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਉਸਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਕਤ ਜਵਾਬ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

“ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਮੇਰੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮਾਤਾ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸੰਪਤੀ ਪੂਰਨ ਮਲਕੀਅਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮੇਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਗਾਹਕ ਦੇ ਅਗਲੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਤੁਹਾਡਾ ਮੁਵੱਕਿਲ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਰਚੇ, ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹਿਣ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਵੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਜਾਂ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।"

ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਬਚਾਅ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਤੋਂ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵਸੀਅਤ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦਾ ਪੰਨਾ 97 ਵੇਖੋ)। ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਵਸੀਅਤ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਖਸ਼ੀਸ਼, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇੱਕ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਬਿਆਨ ਕਿਉਂਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਦਾ ਪਤੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਇੰਨਾ ਹੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜਵਾਬ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦਾ) ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ 1972 ਵਿਚ, ਉਹ ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ 11 ਤੋਂ 12 ਸਾਲ ਸੀ (ਇਹ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ DW-1/P-3 ਵਿਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਨਾਲ ਭਿੰਨ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗੇ)। ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਤਿਮਾਹੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ

ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਸੀਅਤ, ਇਸਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ।

27. ਮਿਤੀ 02.01.1992 ਦੀ ਕਥਿਤ ਵਸੀਅਤ ਕਾਫ਼ੀ ਛੋਟੀ ਅਤੇ ਅਜੀਬ ਹੈ। ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ, ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ.

ਡੀਡ ਕਰੇਗਾ

ਇਸ "ਵਿਲ ਡੀਡ" ਨੂੰ 2 ਜਨਵਰੀ 1992 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਹਾਗ ਵੰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਵਾਸੀ ਘਰ ਨੰਬਰ 26, ਡੁਪਲੈਕਸ ਫਲੈਟ, ਗੁੜ ਮੰਡੀ, ਦਿੱਲੀ-7 ਦੁਆਰਾ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟੈਸਟਟਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਪੁੱਤਰ ਸਵਰਗੀ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਵਾਸੀ ਨੰਬਰ 26, ਡੁਪਲੈਕਸ ਫਲੈਟ, ਗੁੜ ਮੰਡੀ, ਦਿੱਲੀ-7, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਵਾਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਛੋਟੀ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ, ਰੱਬ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਦੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸੁਤੰਤਰ ਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ੋਰ ਜਾਂ ਮਜਬੂਰੀ ਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਬਣਾਵਾਂਗਾ:-

ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਾਲਕ ਹਾਂ ਅਤੇ 80 ਫੁੱਟ ਮਾਪ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਟੁਕੜੇ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੰਪੱਤੀ ਨੰਬਰ 26 ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਡੁਪਲੈਕਸ ਫਲੈਟ, ਗੁਰ ਮੰਡੀ, ਦਿੱਲੀ-7 ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਅਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ, ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ:-

ਪੂਰਬ.. ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ

ਪੱਛਮ। ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ

ਉੱਤਰ. ਰੋਡ

ਦੱਖਣ। ਰੋਡ

ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਕਰਦਾ/ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਪਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਹੋਵਾਂਗਾ।

ਗਵਾਹ:-

ਟੈਸਟਟਰ

Sd/-

Sd/-

ਸ਼੍ਰੀ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਹਾਗਵਤੀ

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ

ਆਰ/ਓ ਐਚ.ਐਨ. 10/4, ਗਾਂਧੀ ਨਗਰ, ਗੀਤਾ ਕਾਲੋਨੀ,

ਦਿੱਲੀ।

28. ਵਸੀਅਤ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਜੀਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸੀਅਤ ਡੀਡ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮਾਤਾ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਮਕਾਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸੇ ਪੜ੍ਹੇ ਹਨ; ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ "ਵਿਲ ਡੀਡ" ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ "ਵਿਲ" ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਵੀਨਾ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਕ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਅਨਪੜ੍ਹ ਔਰਤ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ "ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ" ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ ਦੇ ਅਸਲ ਰੂਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਸੀ। ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਕ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਾਂਗੇ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ" ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

29. ਸਾਰੇ ਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ, ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ-03, ਉੱਤਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਰੋਹਿਣੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 17.01.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra
Advocate